

Souhrn

Cílem této práce bude mezioborová teoretická analýza žraloka jako biologického živočicha i kulturní konstrukce. Z kulturologické perspektivy lze na žraloka pohlížet jako na znak, který se proměňuje v čase a prostoru, jinými slovy na žraloka lze pohlížet nejen jako na mořského živočicha, ale také na nositele významů. Žralok se stal v mnoha světových kulturách symbolem. Pomocí systémové interdisciplinární analýzy se pokusím žraloka popsat z různých úhlů pohledu přírodních a společenských věd. Nejdříve podám podrobný popis žraloka z perspektivy zoologie z důrazem na význam tohoto živočicha v kontextu mořského ekosystému. Poté obrátím svou pozornost k analýze důsledků, které by mohlo mít vyhubení žraloka pro fungování potravních řetězců ve světových oceánech.

V následující části práce obrátím svoji pozornost na analýzu žraloka jako kulturní konstrukce, v ohnisku mého zájmu bude zejména analýza motivů, které člověka vedou k tomu, že žraloka nechápe nebo nenávidí. Součástí této analýzy bude rozbor žraloka jako symbolu v tichomořských kulturách a kulturách západních.

V další kapitole se budu věnovat úloze médií ve vytváření všobecného názoru na žraloky. Logickým vyústěním celé práce bude kulturní analýza role médií jako nástroje, který přispěl v moderní společnosti k mýtizaci žraloka jako vražedné bytosti. Média jsou mocným nástrojem při vytváření veřejného mínění. Slovy Winstona Churchilla - "There is no public opinion, there is only published opinion". Hlavní příčinou, proč dnes žralok vzbuzuje převážně negativní emoce je bezesporu způsob jakým media žraloka popisují. Mediální průmysl usiluje o zvyšování čtenosti potažmo zisků vytvářením a publikováním senzací. Klasickou ukázkou síly médií a jejich vlivu na utváření negativního obrazu žraloka v očích široké veřejnosti je film Čelisti. Proto ve své práci věnuji tomuto snímku a jeho vlivu na vnímání žraloků širokou veřejností, zvláštní pozornost.

V poslední řadě se pokusím o co nejpodrobnější probádání etického problému mezi člověkem a žralokem. Ano, strach ze žraloků je oprávněný, protože žraloci skutečně občas napadají lidi.

Cílem této práce je přivést čtenáře k hlubšímu zamyšlení nad etickou dimenzí vztahu člověka a žraloka a přispět tak k diskuzím na téma příroda versus kultura.